

Název tematického modulu

3.LIDÉ A ČAS

Školní družina při ZŠ a MŠ Brno,
Antonínská 3

Hlavní téma: NÁŠ DENNÍ REŽIM

Téma: Co vše stihneme během dne

Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu.	1,2,3,6
Kreslíme, co nás nejvíce baví, co nás baví méně, čemu věnujeme nejvíce času, co musíme dělat každodenně. Nad kresbami besedujeme.	1,5,6
Při hře vybíráme jednotlivé činnosti denního režimu, přiřazujeme k nim vhodnou denní dobu a odhadujeme, jak dlouho se jim většinou věnujeme.	2,5,6
Besedujeme o čase, který lidé promarní, uvádíme příklady, kdy čas využíváme špatně.	1,2,6
Soutěžíme ve správném odhadu doby strávené ve frontě na oběd (či jiné neproduktivní činnosti), hledáme racionální řešení.	1,2,6
Hrajeme si hru Odhad času.	2,4,6
Představujeme, co by se stalo, kdyby přestal fungovat čas – jak by jezdily vlaky, jak by vysílala TV, jak by se učilo ve škole bez rozvrhu hodin, vymýšlíme modelové situace.	1,2,3,5
Společně připravujeme týdenní plány naší činnosti školní družiny.	1,2
Plánujeme náš odpočinek po příchodu ze školy, formou kvizu zjišťujeme, čemu říkáme aktivní odpočinek.	1,6
Každý z nás si sestavíme svůj denní režim – porovnání	4,5
Režim – vnitřní řád družiny (porovnáváme rozdíly).	3,6
Vycházky v pravidelném časovém intervalu s určitými motivacemi.	1,6
Leporelo – kreslíme pastelovými nebo voskovými barvami na kartičky z kartonů (ráno, dopoledne, v poledne atd.), po dokončení karty slepíme průhlednou lepenkou a vystavíme ve družině.	1-5

Téma: Jak jsme prožili včerejší den

Besedujeme o možnostech správného využívání času, inspirujeme se u jiných lidí.	3,6
Vypravujeme drobné příběhy, v nichž se střídají příjemné i nepříjemné události.	2,3,4
Plánujeme správný režim jednoho běžného dne,	1,5

týdne (soutěž v družstvech).

Besedujeme na téma jak jsem trávil víkend, malujeme, co jsme zažili, a navrhujeme jiný program pro další víkendy. 2-6

Kolektivně vytváříme leporelo našich činností ve školní družině. 2,4,5,6

Téma: Náš kalendář

Tvoříme roční kalendář důležitých akcí družiny. 3,4

Připravujeme společně náměty pro vycházky v jednotlivých ročních obdobích. 5,6

Opakovaně si připomínáme, co se nám líbilo v přírodě, kreslíme obrázky s těmito motivy apod. 1,6

Téma: Kdy se nejlépe připravíme do školy

Seznamujeme se s křivkou výkonnosti člověka v průběhu dne a podle ní navrhujeme postup při přípravě na vyučování. 1,2

Využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení. 1, 3

Využíváme počítač pro získávání mnoha informací, pracujeme s didaktickými hrami. 1,5

Vzájemně si sdělujeme, které předměty máme nejraději, besedujeme nad důvody této obliby. 1,3

Hrajeme různé didaktické hry, soutěžíme, besedujeme, vyprávíme. 1,2,4

Cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení – smyslové hry. 1,3

Dramatizujeme pohádky a bajky. 3,6

Vycházky zaměřujeme na rozšiřování získaných vědomostí. 1,3,4

Téma: Měření času

Ukazujeme si měřidla času, půjčujeme si knihy o měření času v historii lidstva. 1,3,5

Kreslíme, malujeme různá měřidla času. 1,5

Besedujeme nad rozdíly časových pásem. 1,3

Na vycházce pozorujeme věžní, příp. sluneční hodiny. 2,3

Vyrábíme si z papíru vlastní papírové hodiny s pohyblivými ručičkami. Využíváme je pro určování a odhadování času. 2,3,6

Vyrábíme jednoduché sluneční hodiny. 2,6

Seznamujeme se s postupy při výrobě přesýpacích či vodních hodin.	2,6
Téma: Přesnost je výsadou králů	
Vyprávíme si příhody, v nichž měl význam čas (Co znamená přijít včas/ pozdě). Povídáme si o významu slova – dochvilnost.	1,3
Vážíme si svého volného času i času druhých, hledáme, co nás o čas okrádá a čím zdržujeme sebe, rodiče, kamarády, sousedy.	1-6
Besedujeme o nebezpečí spěchu, který často přinese zbytečná zranění.	5,6
Navštěvujeme nádraží a vyhledáváme spojení v jízdnicích řádech, uvědomujeme si význam dochvilnosti a přesnosti.	2,4
Připravujeme výstavku fotografií a obrázků na téma My a čas, na nichž čas hraje důležitou roli.	1,3,4
Téma: Co jsme dělali v našem volném čase	
Ohlížíme se za prázdninami. Shromáždíme pohlednice a obrázky z míst, která jsme navštívili, a povídáme si o nich. Z pohlednic vytvoříme prázdninový vláček.	1,2,6
Tvoříme víkendový zápisník. Zaznamenáváme si, co jsme prožili v sobotu a v neděli, kde jsme byli apod. Zápisy doplňujeme nalepenými vstupenkami, prospekty a obrázky z míst, která jsme navštívili.	1,2,6
Před prázdninami si připravujeme plán všech aktivit, kterým se chceme věnovat v létě, popisujeme je a malujeme, sestavujeme kalendář apod. Po prázdninách porovnáváme naše plány s tím, co jsme skutečně dělali a prožili.	1,2,6
Besedujeme, jak využíváme svůj volný čas i čas druhých.	3,6
Vycházky a výlety s poznávací tematikou (okolí, region).	1,5,6
Pracujeme v zájmových kroužcích ŠD – výsledky práce prezentujeme v místní galerii, na výstavách apod.	2,5,6
Téma: Týden, měsíc, rok – hodina, minuta, sekunda	
Týdenní kalendář. Vyrábíme z barevných kartonů, každý svůj, s posunovacím okénkem, kterým označujeme dny v týdnu. Na okénko použijeme šablonu.	1,2,3,6
Roční období. Kresby použijeme jako návrhy kulis pro pohádku o dvanácti měsíčkách.	1,2,3
Dramatizace pohádky O dvanácti měsíčkách	1,2,3,4

– vyrábíme kulisy na jaro, léto, podzim a zimu.
Atributy měsíců.

Co udělám za hodinu, doma, ve škole a na výletě. 1,2,3,4

Téma: Když jsme byli malí

Prohlížíme si fotografie známých i neznámých lidí, hledáme rozdíly typické pro jednotlivá věková období. 1,3,4

Chronologicky řadíme fotografie/obrázky osob, které představují jednotlivé fáze života. 1,2

Besedujeme o tom, co může člověk v jednotlivých věkových obdobích zažít a co se může naučit. 1,2,3

Vyprávíme si nejzajímavější příhody z našeho raného dětství a malujeme je. 1,3,5

Navštívíme mateřskou školu (srovnáváme, co umíme my – a co děti ze školky). 3,4,5

Připravíme pásmo pro vítání občánků na radnici. 1,3,4,5

Téma: Když velcí byli malí

Navštívujeme penzion pro seniory. Organizujeme s nimi besedu. 3,4,5

Připravíme pro ně vystoupení a předvedeme jim je. 1,5,6

Vyrábíme dárečky pro seniory a předáme jim je. 1,4,6

Vypravujeme si o životě starých lidí, co jsme se dozvěděli od prarodičů – jejich hry a hračky, trávení volného času, když byli mladí. 1,3,6

Čteme pověsti a příběhy z minulosti našeho bydliště. 1,2,3

Beseda – jak vznikají erby a znaky. 1,3,6

Kreslíme ulice, tvoříme domy z krabic – dominanty měst, vesnic. 4,5,6

Hlavní téma: JAK SE MĚNÍ VĚCI, BUDOVY, OBEC

Téma: Změny města, vesnice

Sbíráme pohlednice naší obce, ulice, školy a hledáme změny za posledních 10,20,50,100 let. 1,2,3

Na vycházce srovnáváme současný stav domů, ulic, parků apod.s jejich podobou na starých pohlednicích. 2,3,5

Připravíme výstavku pohlednic, fotografií na téma Jak se měnila naše obec/ město. 1,3,6

Navštívíme kronikáře obce/města a čteme si společně z kroniky. Ptáme se na nejvýznamnější události v dějinách obce. 1,4,5

Pátráme, co skrývá archiv města, besedujeme s archivářem.	1,3,4,5
Téma: Kronika školy - družiny	
Besedujeme s nejstarším učitelem školy o životě školy v minulosti.	3,5
Prohlížíme si kroniku školy, zjišťujeme, kdo ji v minulosti vedl.	2,3
Hledáme staré zprávy o naší škole.	2,3,4
Zakládáme kroniku družiny, popřípadě v ní pokračujeme.	3,6
Téma: Z čeho se učili naše rodiče	
Pátráme po tom, jak vypadala škola, do níž chodili naši rodiče.	1,3
Vyprávíme si o minulosti, když rodiče byli ještě malí.	1,3,4
Prohlížíme si staré školní fotografie, které jsme našli v knihách nebo v domácím albu.	1,3,4
Prohlížíme si staré učebnice a čteme si z nich, prohlížíme si staré učební pomůcky.	1,2,3
Téma: Jak pomáhaly děti dříve doma, jak pomáhají dnes ?	
Čteme si o životě žáků z různých společenských vrstev, o jejich povinnostech, radostech a starostech, srovnáváme situaci s dneškem.	1,3,5
Povídáme si o tom, jak pomáháme doma, vyprávíme /píšeme drobné humorné příběhy nebo hrajeme scénky s touto tematikou.	3,4,6
Ilustrujeme knížky o domácích pracích, které vykonávaly dříve děti.	4,6
Téma: Malý pomocník	
Besedujeme o domácnosti dříve a dnes (vybavení, nábytek, doplňky, spotřebiče).	1,3
Jdeme na exkurzi do prodejny elektrospotřebičů a prohlížíme si prodejnu a sortiment zboží. Vše porovnáváme s obrázky ze starších knih o domácnosti.	3,4
Na návštěvě muzea si všímáme některých starých pomocníků v domácnosti a ptáme se na jejich funkci.	1,2,3
Kreslíme moderní spotřebiče a navrhujeme některé pomocníky pro budoucnost.	4,6
Vyprávíme si, jak nám technika pomáhá/škodí ve volném čase.	2,4,5,6

Využíváme spotřebičů při zájmových činnostech.

Téma: Detektiv v šatníku

Pořádáme přehlídku oblečení a oděvních doplňků na téma Co se našlo v šatníku, co se dříve nosilo.	5,6
Shromažďujeme staré věci denní potřeby, které používali naši rodiče a prarodiče, a uspořádáme výstavku těchto předmětů.	3,6
Pořádáme módní přehlídku a napíšeme si k ní doprovodné komentáře (moderátoři z našich řad).	1,3,5
Tvoříme modely fantastických klobouků a jiných módních doplňků, uspořádáme opět přehlídku nebo jejich výstavku.	2,6

Téma: Putování časem

Besedujeme s pamětníky o tom, jak se žilo dříve, čteme úryvky z knížek, které nám přibližují život v minulosti. Vypravujeme, co jsme se dozvěděli od prarodičů – s čím si hráli, jak trávili volný čas, když byli mladí.	3,5
Navštívíme muzeum a hledáme exponáty, které dobře dokládají způsob života. Vystavené předměty srovnáváme s těmi, které nám slouží dnes. Požádáme pracovníky muzea, aby nám vyprávěli o zajímavých dějinných událostech, k nimž se vztahují určité exponáty.	1,4,6
Připravujeme kvíz na téma co jsme si zapamatovali z návštěvy muzea, co nás nejvíce zaujalo.	1,3
S pomocí rodičů a prarodičů shromažďujeme fotografie jednotlivých rodin a vzájemně si je ukazujeme, vyprávíme naše „slavné“ rodinné příběhy.	3,5
Pořádáme výstavu fotografií spojenou s výstavou výtvarných prací na téma Co se nám (doma nebo v obci) u nás líbí – a co bychom rádi změnili k lepšímu.	1,6
Beseda – seznamujeme se s místními zvyklostmi a lidovými tradicemi, jak se co vyvíjelo.	1,3
Kreslíme historické erby, zbraně, oblečení apod.	1,5,6
Výstava výtvarných prací a dostupné literatury o minulosti našeho bydliště.	1,3,6

Téma: Naše město dříve a dnes

Na vycházce sledujeme rozdíly mezi novostavbami v našem městě a starými domy.	1,3,5
Hledáme stavby staré jako my, jako naši rodiče,	1,2,5

jako prarodiče.	
Chystáme místopisný kviz na téma Co jsme si zapamatovali z vycházky.	1,3,5
Vymýšlíme si a vyrábíme domovní znamení, které by mohlo označovat náš dům.	2,5,6
Kreslíme ulice a dominanty měst naší obce, tvoříme domy z krabic apod.	1,5,6
Besedujeme v místní knihovně – řád, organizace.	1,3
Jdeme na výpravu za historií města – staré záznamy, fotografie (slavní rodáci a jejich potomci).	2,5
Kreslíme nebo modelujeme nejstarší objekt ve městě (na vesnici) – hodnotíme podobu, vystavujeme.	1,5

Téma: Co nám říkají staré předměty

Besedujeme s místním sběratelem zajímavých předmětů.	2,3
Zjišťujeme, zda někteří příbuzní nevlastní sbírku zajímavých předmětů, vyprávíme si o různých druzích sbírek.	3,6
Ukazujeme si na sbírce známek, mincí, starých pohlednic, nálepek apod., jak se vyvíjely, co znázorňují apod.	

Téma: Lidé a minulost

Čteme české pohádky, říkadla, básničky, hádanky, jazykolamy. Vyprávíme si, odpovídáme na otázky týkající se života v minulosti, ilustrujeme pohádky, hrajeme scénky z pohádek.	1,2,3,4,6
Učíme se a zpíváme lidové písně (využíváme Alšových a Mánesových obrázků), učíme se je interpretovat s jednoduchým pohybovým doprovodem i poslouchat.	1,2,6
Prohlížíme si staré časopisy o módě, o bydlení, o vaření, čteme časopisy pro žáky, které vycházely v době dětství našich rodičů.	5,6
Technické muzeum. Navštívíme místní nebo městské muzeum s historickou expozicí. Besedujeme, jak se vyvíjely naši pomocníci.	2,3,4

Téma : Řemeslná výroba u nás

Jdeme na exkurzi do rukodělné dílny (řezbář, kovář, apod.), seznamujeme se s tradiční řemeslnou výrobou v regionu.	1,3,6
Zkoušíme zhotovit některý z řemeslných výrobků	1,5,6

(kraslice s tradičními ornamenty s využitím různých technik, drobné výšivky, jednoduché vyřezávané výrobky apod.).

Téma: Jak se bydlelo

Besedujeme nad Encyklopedií bydlení.	1,3
Navštívujeme starou část naší obce a moderní sídliště a hodnotíme rozdíly. Zhotovujeme koláže.	5,6
Pokusíme se namalovat oprýskané šedivé město a potom totéž jako opravené a barevné.	2,5
Pátráme, jak se žilo na hradech a na zámcích – společně kreslíme, vystřihujeme, sestavujeme a lepíme. Nejprve hrady a okolí, pak postavy (rytíře, dámy, koně apod.). postavy vystříháme z papíru a z nalepeného textilu nebo papíru jim vytvoříme šaty.	1,2,3,6

Téma: Život dříve a dnes

Skanzen. Půldenní výlet s tématem „vánoční zvyky v minulosti“. Povídáme si o vánočních zvycích v 18. a 19. Století, pečeme perníčky.	1,3,4,5
Hrady. Vystřihovánky – společná práce. Kreslíme, vystřihujeme, sestavujeme a lepíme – nejprve hrady a okolí, pak teprve postavy (rytíře, dámy, koně...).	2,3,4,6
Tkaný obrázek. Děláme jej ze zbytků různobarevné vlny. Vypleteme si rámeček na vyšívání nebo rám dětského tkalcovského stavu, vlnu protkáváme pomocí velké (nebo čalounické) jehly. Nakonec připevníme háček na zavěšení obrázku.	1,2,3,6
Exkurze do podniku, ve kterém pracuje někdo z rodičů – podle místních podmínek a možností (pošta, sklárny, televizní studio, houslařská dílna...).	3,4,5,6
Hrajeme pantomimu s losovacími lístečky. Každý si vytáhneme z klobouku složený lísteček, na kterém jsou napsána různá povolání. Pantomimou předvádíme, ostatní hádají.	1-6
Posloucháme písničky, ve kterých se zpívá o různých povoláních, písničky nacvičujeme píseň „Dělání“ s doprovodem zvonkohry, případně flétniček.	1,3,4